

РОЗДІЛ 1

Дві речі стояли на заваді моєму хорошому нічному сну, і мені дозволено вбити лише одну з них.

Блукаючи берегами річки Гірун, я мружилась і виглядала будь-який рух. Багнюка, пізні години — це я очікувала. У селі кожен учень із цим стикається. Я не очікувала лише жаб.

— Голосіть свої прощання, безмозкі паразити! — кричу їм. Жаби розробили оборонну стратегію, яку приводять у дію з кожним моїм наступом. Спочатку дозорець квакає про тривогу. Решта заскакує в річку. Тоді хоробрий сповісник плигає не на життя, а на смерть. Намагання таке ж похвальне, як і даремне.

Багнюка глибоко влізла під нігті. Місячне сяйво виглянуло з-поза кістлявих гілок дерев, і на мить моя рука стала на вигляд чужою: тендітніша, доглянута. Як руки Ніфран. Руки, що махали сокирою нарівні з дужим дроворубом, вплітали найбурхливіші кучері у витончені коси, вточували списи у пащі тварюк. У роки мого раннього дитинства — коли скорбота за моїм вбитим батьком ще не поглинула Ніфран як гнилизна; коли здоровий глузд ще не покинув її остаточно, — материні руки могли зробити будь-що.

О, якби ж вона побачила мене зараз. Укрити брудом та ошукану річковою мерзотою.

Блідий туман Гірун вдихає життя в зимові кістяки Ессамського лісу. Я омила в річці долоні й відкинула осторонь усі думки про мертвих.

За стовбуром пролунав шалений квак. Кинувшись вперед, я захопила слизького дозорця. Ах, відважні не з тих, кому вдається врятуватись. Я піднесла його ближче.

— Твої друзі гасають за цвіркунами, а ти тут. Чи були вони того варті?

Я кинула непритомну жабу у відро й зітхнула. Ще десять, а це означає повторне коло біганини та молитов, щоб багнука не просочилася крізь дірку в правому черевіку. Той факт, що Рорі — славетний хімік, не справив на мене враження. Не зацікавило й це всіма жадане навчання. Від того, щоб жбурнути відро і піти до Раїного притулку, де чекає тепла вечерея і зручне ліжко, мене стримувало почуття обов'язку.

Рорі не ставив питань. Коли я опинилася на його порозі п'ять років тому — просочена кров'ю, наполохана, — він обробив мої рани та відвів до Раї. Чоловік врятував від вуличного життя п'ятнадцятирічну сироту без зв'язків і без минулого.

Різкий тріск гілки напружив мої м'язи. Я простягнула руку в кишеню та схопила руків'я кинджала. Беручи до уваги схильність нізальських солдатів проводити неочікувані обшуки, я завжди носила клинок прив'язаним у черевіку. Але перед цим довелось його дістати, щоб розрізати папороть, у якій заплуталась моя нога, після чого я поклала ніж до кишені.

Оглянувши мимохідь шурхітливі гілки, я нічого не виявила. Я намагалась довго не задивлятися в темні пустки поміж дерев. Надто багато жахить з них виринало, щоб я ще колись вірила в незворушність темряви.

Я повільно озирнулась до того, чого боялась найбільше — ряду дерев позаду, обпалених однаковими, моторошно чіткими чорними зарубками. Знак ворона із розправленими крилами вирізьблено на деревах вздовж кордону Магаїра. Попри лісову багнуку

ці мітки залишалися чистими. Перетин позначених воронами дерев без дозволу — карне правопорушення, за яке передбачено ув'язнення, а то й гірше. У нижніх селах, де лідери королівства закривають очі на свавілля нізальських солдатів, «гірше» — переважно лише початок.

Запхавши кинджал в кишеню та пройшовшись по краю периметра, я провела нігтем по різьбленому крилу. Я проміняла б усіх жаб зі свого відра, аби мати достатньо відваги здерти нігтями мітку. Можливо, такий сплеск відваги змусив би мене уткнути в стовбур клинок і спотворити знак нізальського панування. Не стіни та не мечі утримували нас — загнаних, ніби тварин, — а проста зарубка. Влада іншого королівства висіла над нами, наче отруйне повітря, царюючи над усім досяжним.

Я глянула на дозорця у відрі й опустила руку. Відвага того не варта. Скалки теж.

Товстий шар морозу покривав дорогу назад до села. Проминувши стіну, що відмежовувала Ессамський ліс від Магаїра, я напнула каптур майже до носа. Ідучи до крамниці Рорі, я звернула у звивистий провулок, щоб не ризикувати відкритою — і часто патрульованою — головною дорогою. Щойно я туди ступила, мене огорнула темрява. Я сперлася долонею об стіну і, керуючись різким смородом гною, крок за кроком ступала вперед. Кішка прошипіла на мене з-під стосу ящиків, інстинктивно зігнувшись над напівз'їденим кістяком щура.

— Я вже вечереяла, але дякую за пропозицію, — прошепотіла я, відскочивши геть від її пазурів.

За двадцять хвилин по тому я пожбурила повне відро під ноги Рорі.

— Я вимагаю переузгодження моєї платні.

Рорі навіть не відвів очей від свого списку.

— Уперед, вимагай. Я буду он там-от.

Він зник у підсобці. Нахмурена, я задумалась, чи не піти мені за штору й не покалічити його жаб'ячими трупами. Сморід

багнюки та плісняви безповоротно в'ївся у шкіру. Найменше, що він міг зробити, це доплатити за мило, щоби я замаскувала запах.

Я розставила всі прип'ярки, щільно закриваючи кожну банку перед тим, як ставити в кошик. Одного невдалого разу я наскочила не на ту сторону його вдачі, коли забула закрити мазі перед тим, як послати їх з хлопчиком Юлі. Того дня я дізналася стільки про поширення хвороб, скільки й про неухильні моралі Рорі.

Він повернувся.
— Іди вже. Поспи трохи. Не хочу, щоб твій вигляд відлякував завтра покупців. — Рорі покопирсався у відрі, оглядаючи кількох жаб. Роки відбилися на його вузькому коричневому лиці. Довгі пальці були весь час заплямлені кольором останнього відвару, а насуплена зморшка між густими бровами ніколи не зникала. Я називала її «лютометр», тому що могла завжди виміряти рівень його люті за кількістю зморшок над носом. Не зважаючи на давню травму стегна, його струнка статура ще не означала кваліть. Зрідка, коли Рорі сміявся, було видно: у молодості він був вродливим. — Якщо я побачу, що дно знову покрите багном, то отрую твій чай.

Він впихнув мені в руки запакований навмання згорток.

— Ось.

Здивована, я оглянула пакунок.

— Для мене?

Рорі змахнув цілком довкола пустої крамниці.

— Дитино, ти головою вдарилася?

Я обережно розгорнула тканину, — частково очікуючи, що щось вибухне мені в лице, — і побачила пару гарних золотих рукавичок. М'якші за крила голубки, вони коштували, ймовірно, дорожче, ніж усе те, що я могла собі дозволити. Я шанобливо підняла одну рукавичку.

— Рорі, це задорого.

Я лиш на мить завагалась, чи вдягати їх. Акуратно поклавши пакунок на прилавок, я поспішила стерти бруд зі своїх рук. На

мені не лишилося жодного чистого місця, тому я повитирала їх об Рорину туніку, за що отримала по вусі ляща.

Рукавички пасували ідеально. М'які та еластичні, вони легко розтягувалися від порухів моїх пальців.

Я підняла руки до ліхтаря, щоб краще розгледіти. На ринку їх точно можна гарненько продати. Не те щоб я одразу це зробила, звісно. Рорі подобалося прикидатися, що він емоційно мілкий, як ложка. Але він пригнітився б, якби я вторгувала його подарунок наступного ж дня. Знайти ринок в Омалі не складно. Нижні села завжди потребують їжі та ресурсів. Торгівля між собою була легшою, аніж випрошування залишків з палацу.

Старий чоловік ледь всміхнувся.

— З днем народження, Сільвіє.

Сільвія. Моя перша та улюблена брехня. Я склала докупи долоні.

— Утішний подарунок для старої діви? — За всі п'ять років Рорі жодного разу не забув про мою підроблену дату народження.

— Навряд чи поріг старої діви — це двадцять років.

Правду кажучи, двадцять із половиною. Ще одна брехня.

— Ви такі старі, як сам час. Будь-який вік нижче ста для вас, мабуть, однаковісінький.

Він штуркнув мене палицею.

— Вже запізній час, щоб старій діві вештатись.

З крамниці я вийшла піднесена духом. Щільно напнувши плащ на плечі, я зав'язала каптур по підборіддю. Перед тим, як возз'єднатися з ліжком, потрібно виконати ще одну справу, а отже, заглибитися ще далі у тихе село. У пізні години думки вільно розгулювали, і могло здатись, що з-поміж кам'яних щілин шепочуть голодні шайтани¹ та шкребуться неспокійні мерці, хоча насправді то були просто полохливі шкідники.

Мені відомо, як страх лукаво спотворює непевні тіні в наймоторошніші обриси. Уже багато років я не можу вночі повноцінно

¹ У східній міфології — злі джини та лихі духи (тут і далі — прим. перекл.).

виспатись. Бували дні, коли доводилось вірити лише подиху в грудях та землі під ногами. Між мною і селянами була та відмінність, що свої страхи я знала поіменно. Я знала, який був би в них погляд, якби мене знайшли. Тоді мою долю не потрібно й уявляти.

Магаїр — маленьке село з давньою історією. Тутешні діти знали вигадки, почуті від мамів і татів, від бабусь і дідусів. Навіть попри те, що час вже давно перегорнув стару сторінку на нову, забобони й досі підтримували життя села.

Вони також підтримували мою власну торгівлю.

Замість того, щоб звернути направо до Раїного притулку, я чкурнула на злидарську дорогу. Грудочки медового тіста та плями жиру на бетонній веранді вказували на місце, де доньки цукерника наминали ласощі між своїми справами. Оминувши собак, що нюхали недоїдки, я перевірила, чи не було поруч когось, хто міг би повідомити Рорі про мої пересування.

У нас (у Рорі та в мене) була традиція пробачати один одному. Якби він дізнався, що я від його імені лікую забобонних омальців, продаючи їм нісенітні відвари, — ну, сумніваюся, чи Рорі міг би пробачити таку витівку. «Ліки», які я каламутила для своїх пацієнтів, були безневинні: потовчені трави та змішані спиртні напої. Здебільшого ліковані недуги були смішніші, ніж усе те, що я могла налити в пляшечку.

Від притулку до потрібного мені будинку — десять хвилин пішки. Зблизько, щоб розслабитись. Із краю обвислого даху, де від гачка до гачка була натягнута мотузка для одягу, капала вода. Пара спідньої білизни впала на землю. Я копнула її подалі з очей. Рая давним-давно мене навчила, як ховати білизну на мотузці за допомогою іншого вбрання. Не розуміла, для чого стільки мудрування. І досі не розумію. Але часу сьогодні обмаль. Не хочеться витратити його, утішаючи присоромлених омальців від того, що тепер я точно знала: вони носили білизну.

Двері розчахнулись.

— Сільвіє, хвала небесам, — сказала Зайнаб. — Сьогодні їй гірше.

Я постукала брудними черевиками об одвірок та увійшла.
— Де вона?

Я послідувала за Зайнаб до кімнати в кінці короткого коридору. Куриво ладану пронеслось над нами, щойно вона відчинила кімнату. Я розвіяла рукою повислий білий дим. Стара худорлява жінка колихалась туди-сюди на підлозі, її руки були вкриті глибокими кривавими подряпинами від нігтів. Зайнаб зачинила двері, тримаючись осторонь. Її великі ясні очі сповнились сльозами.

— Я намагалася завести її до ванни, а вона зробила ось що. — Припіднявши рукав абаї¹, Зайнаб показала незліченну кількість подряпин.

— Ясно. — Я поставила сумку на стіл. — Я покличу тебе, коли закінчу.

Вгамувати відваром стару було не легко. Я стала позаду неї та закинула кругом шиї руку. Вона рвалася за мій рукав, силкуючись хапнути повітря. Я влила рідину в горло і послабила хватку для ковтки. Переконавшись, що виплюнути вона вже не зможе, я відпустила її та поправила свій рукав. Жінка сплюнула мені під ноги й вишкірила зуби, заплямовані де-не-де кров'ю від кусання губи.

Настоянка починала діяти вже за кілька хвилин. Мої таланти — сумнівні насправді — полягали у скороминучій ілюзії. На виході я дозволила Зайнаб кинути мені кілька монет в кишеню плаща і вдала подив. Мені не зрозуміти омальців та їхню вдавану скромність.

— Пам'ятай...

Зайнаб нетерпляче покивала головою.

— Так, так. Я і слова про це не скажу. Скільки років минуло, Сільвіє. Якщо аптекар колись дізнається, то не від мене.

¹ Довга традиційна арабська жіноча сукня з рукавами.